

LABORE ET ZELO

СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ОСВІТИ

Обсяг: 3 кредити ЄКТС

Семестр: I, Курс: перший

Дні, Час, Місце: згідно розкладу

Інформація про викладача

Ім'я	Щотка Оксана Петрівна
Контакти	pskaf2016@gmail.com , 0966887631
Робоче місце	Кафедра психології, аудиторія 236 навчального корпусу №2
Години консультацій	вівторок 13.30-14.50

Опис курсу

Вивчення дисципліни дозволяє магістрантам набути базових знань та навичок щодо оптимізації управління розвитком особистості в освітньому процесі з врахуванням дії соціально-психологічних чинників. Особлива увага приділяється проблемам психології спілкування, соціально-психологічним питанням формування та розвитку освітнього середовища, соціалізації особистості, соціально-психологічним характеристикам педагогічного колективу.

Під час практичних занять будуть створюватися умови для формування умінь, важливих для вивчення соціально-психологічних особливостей освітньої системи, побудови розвивальної взаємодії з учнями та класом в цілому, умінь командної роботи тощо.

Вивчення навчальної дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОПП «Середня освіта (Біологія)» сприяє досягненню здобувачами таких програмних результатів навчання:

ПРН2. Уміння розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ПРН5. Розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.

ПРН9. Уміння визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів закладів профільної середньої освіти, формувати мотивацію, організовувати пізнавальну діяльність, сприяти формуванню спільноти учнів, усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами, конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, пояснювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

ПРН10. Уміння суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учасниками освітнього процесу та стейкхолдерами, уміння створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища.

ПРН11. Уміння організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу.

ПРН12. Уміння проектувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів закладів профільної середньої освіти, застосовувати наукові методи пізнання та інновації у професійній діяльності.

ПРН14. Уміння оцінювати та аналізувати результати навчання учнів з біології в закладах профільної середньої освіти, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності та визначати індивідуальні професійні потреби, визначати внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів.

ПРН15. Уміння визначати умови та ресурси професійного та особистісного розвитку впродовж життя, продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Дисципліна є пререквізитом для вивчення «Інноваційної діяльності в освітній галузі».

Мета навчання

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОПП «Середня освіта (Біологія)» сприяє набуттю здобувачами програмних компетентностей:

ЗК2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).

ЗК5. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність).

ФК4. Здатність враховувати вікові та інші індивідуальні особливості учнів закладів профільної середньої освіти при організації освітнього процесу з біології, керувати власними емоційними станами, етичним розвитком і вихованням учнів (психологічна та емоційно-етична компетентність).

ФК5. Здатність до рівноправної та особистісно зорієнтованої взаємодії з учасниками освітнього процесу в закладах профільної середньої освіти, колегами та стейхолдерами, виконувати професійні функції, зважаючи на особливі потреби здобувачів освіти (компетентність педагогічного партнерства та інклюзивна компетентність).

ФК6. Здатність планувати і реалізовувати освітній процес у закладах профільної середньої освіти у спосіб, сприятливий для здоров'я і безпеки самої людини та здобувачів освіти (здоров'язбережувальна компетентність).

ФК7. Здатність проектувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів закладів профільної середньої освіти, розробляти, освоювати та втілювати педагогічні інновації в практику (проектувальна та інноваційна компетентність).

ФК9. Здатність аналізувати та оцінювати ефективність освітнього процесу з біології в закладах профільної середньої освіти, навчальні досягнення здобувачів освіти та власну професійну активність (оцінювально-аналітична та рефлексивна компетентність).

ФК10. Здатність планувати та реалізовувати особистісний та професійний саморозвиток учителя біології (здатність до навчання впродовж життя).

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (16 год.) та практичних занять (14 год.), організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та комп'ютерних мережах (60 год.) для студентів денної форми навчання; лекцій (6 год) та лабораторних робіт (4 год), організації

самостійної роботи студентів в бібліотеках та інтернет мережі (80 год) для студентів заочної форми навчання.

Викладач використовуватиме проблемні та інтерактивні методи навчання, елементи тренінгу комунікативних умінь, консультації.

Навчання відбуватиметься з використанням платформи Moodle/ Уніком-НДУ, тому здобувачам вищої освіти потрібно зареєстрованими в освітній мережі та підписатися на курс.

Організація навчання

№	Теми лекцій	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Соціальна психологія освіти як галузь психологічного знання.	2	
2	Персональний вимір освітнього простору. Соціалізація та психологічне благополуччя особистості в освітньому просторі.	4	2
3	Міжперсональний вимір освітнього простору. Групи, лідерство та команди в освітньому просторі.	4	2
4	Організаційний вимір освітнього простору. Психологічний клімат та організаційна культура освітнього закладу.	4	2
6	Соціально-психологічна фасилітація змін в освіті	2	
	Всього	16	6

№	Теми практичних занять	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Соціальна психологія освіти як галузь психологічного знання.	2	
2	Персональний вимір освітнього простору. Соціалізація та психологічне благополуччя особистості в освітньому просторі.	4	2
3	Міжперсональний вимір освітнього простору. Співробітництво та конфлікт в освітньому просторі.	4	2
4	Організаційний вимір освітнього простору. Психологічний клімат та організаційна культура освітнього закладу.	2	
5	Соціально-психологічна фасилітація змін в освіті	2	
	Всього	14	4

№	Теми самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна

1	Психологія розвитку дитини в епоху інтернет.	10	15
2	Стиль педагогічного спілкування та якість розвитку особистості	10	15
3	Соціально-психологічні засоби підвищення толерантності до інакшості і різноманіття в освітньому середовищі	10	15
4	Психологічно безпечне освітнє середовище.	15	20
5	Психологія введення змін в освітньому просторі	15	15
	Всього	60	80

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Форм роботи	Вид роботи	Розподіл балів
Робота під час занять	Участь у дискусії та симуляціях ділової комунікації, міні-тренінгу.	0-10
	Головний доповідач/модератор питання	0-10
	Виконання практичних завдань	0-30
	Аналіз кейсів	0-10
Разом		50
Груповий дослідницький проєкт «Соціально-психологічна експертиза розвивального потенціалу освітнього середовища»	Розуміння соціально-психологічних детермінант успішного управління розвитком учня/студента	0-5
	Планування та проведення міні-дослідження.	0-5
	Обробка та аналіз даних	0-5
	Підготовка публікації	0-5
Разом		20
Залік (підсумкове тестування)	Оцінка міри володіння знаннями програмного матеріалу Оцінка здатності встановлення взаємозв'язків та виносити судження. Оцінка здатності враховувати психологічні закономірності при вирішенні практичних завдань.	30
Всього за курс		100

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладачки повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування, ви маєте повідомити про це викладачку та перейти до

безпечного місця.

Відвідування та / або участь є важливим компонентом навчального процесу. Однак, якщо студент бажає навчатися дистанційно – всю навчальну діяльність, включно з виконанням і поданням для оцінювання завдань, можна здійснювати у дистанційному режимі на сторінці курсу в середовищі Уніком.

Якщо ви не були присутні на занятті через сигнал «Повітряна тривога», узгодьте з викладачкою дистанційну форму виконання завдання.

Дедлайн. Захист результатів практичних робіт відбувається під час наступних практичних занять, але не пізніше, ніж за три дні до заліку. Після вказаних дати завдання не приймаються.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання здійснюється згідно з діючим положенням про організацію освітнього процесу в університеті.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність»

(http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/polozennia_pro_akademichny_dobrochesnist.pdf).

Всю заплановану роботу студенти виконують самостійно. У разі виявлення несамотійного виконання завдання, результат анулюється, а робота повертається студенту на переопрацювання з дотриманням правил академічної доброчесності.

При виконанні спільних завдань, потрібно зазначати внесок кожного учасника/учасниці.

Мобільні пристрої на занятті використовуються з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/pravula_rozporiadky.pdf) університету, а також принципів і правил поведінки, визначених у Етичному кодексі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/etychkodeks.pdf).

Вітається активність здобувачів із планування освітнього процесу та участь у неформальній освіті.

Література

Базова:

1. Wentzel K.R., Geetha B. Ramani G.B. (eds.) (2016). *Handbook of social influences in school contexts: Social-emotional, motivation, and cognitive outcomes*. Publisher: Taylor & Francis. URL: <https://bookauthority.org/books/best-educational-psychology-books>
2. Савчин М. В., Василенко Л.П. (2017). *Вікова психологія*. Київ : Академія.
3. Слюсаревський М. М. (ред.). (2018). *Основи соціальної психології*. Київ : Талком.
4. Щотка О.П. (2014) *Психологія управління*. Ніжин: НДУ ім. М.Гоголя.
5. Щотка О.П. (ред.), (2012). *Вікова психологія*. Ніжин: Видавництво НДУ ім.М.Гоголя.
6. Щотка О.П., (ред.), (2010). *Педагогічна психологія*. Ніжин: Видавництво НДУ ім.М.Гоголя.

7. Коробка Л. М., ред.(2021) *Соціально-психологічні засоби підвищення толерантності до інакшості і різноманіття в освітньому середовищі*. Київ.

Допоміжна:

1. Власова О.І. (2005). *Педагогічна психологія*. К.: Либідь.
2. Волянчук Н.Ю., Ложкін Г.В., (ред.), (2010). *Віктимологія та агресологія*. Рівне: «ПрінтХауз», 2010.
3. Волянчук Н.Ю., Ложкін Г.В., (ред.), (2011). *Технологія підготовки педагогів до попередження насильства та агресії в сім'ї*. Рівне: «ПрінтХауз».
4. Гусєв А., ред. (2020) *Комунікативні технології інформаційного суспільства*. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 142.
5. Карамушка Л.М. (ред.), (2015). *Психологічні детермінанти розвитку організаційної культури*. К.: Педагогічна думка. – URL: <http://lib.iitta.gov.ua/10087/>
6. Карамушка Л.М. (2003). *Психологія управління*. К.: Міленіум.
7. Карамушка Л.М., Андрєєва І.А. (2012). *Психологія відданості персоналу організації*. К.-Львів: Галицький друкар.
8. Карамушка Л.М., Гнускіна Г.В. (2018) *Психологія професійного вигорання підприємців*. К.: Логос.
9. Коваленко Є.І., Кириленко С.В. (ред.), (2008). *Енциклопедія батьківства*. Київ: КНТ
10. Максименко С.Д., Карамушка Л.М., Зайчикова Т.В. (Ред). (2004). *Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти*. Київ: Міленіум.
11. Орбан-Лембрик Л. Е. (2004). *Соціальна психологія*. Кн. І: Соціальна психологія особистості і спілкування. К.: Либідь.
12. Орбан-Лембрик Л. Е. (2005). *Соціальна психологія*. К. : Академвидав.
13. Петренко, І., ред. (2020). *Менеджмент соціальних конфліктів*. Київ : Інститут соціальної та політичної психології.
14. Слюсаревський М. М., Хазратова Н. В. (2020) *Теоретичні напрями соціальної психології*. Львів: Видавництво Львівської політехніки.
15. Карамушки Л.М. (ред.), (2005). *Технології роботи організаційних психологів*. Київ.: Фірма „ІНКОС”.
16. Щотка О.П. (2002). *Психологія дорослої людини*. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М.Гоголя.
17. Щотка О.П. (2008). *Психологія праці та особистості вчителя*. Ніжин: Вд-во НДУ